

Katona Zsigmond

Katonatelepi KÖZÜGYEK

X. évfolyam 9. szám | 2024. SZEPTEMBER BORBÁS, KATONATELEP, SZOLNOKIHEGY, TÁLFÁJA, TÖREKVÉS, ÜRRÉT, VACSIHEGY HÍREIVEL MEGJELENIK HAVONTA

SZEPTEMBERI SZÁMVETÉS

3.

A VACSI KÖZ TÖRTÉNETÉBŐL

8.

EGÉSZSÉGÜGY

9.

KERTÜNK – HÁZUNK

12.

Szeptember: Őszelő – Szent Mihály hava – Mérleg hava – Földanya hava

Szeptember 30 napos és az év kilencedik hónapja a Gergely-naptárban. A hónap neve a latin septem szóból ered, melynek jelentése hét, mivel szeptember eredetileg az év hetedik hónapja volt a római naptárban. A népi kalendárium Szent Mihály havának nevezi. A csillagászati ősz az őszi napéjegyenlőség napjával, szeptember 23-val köszönt be. A mezőgazdaságban ez a hónap a betakarítás, a szüret, egyúttal pedig az őszi szántás-vevés időszaka.

Kányádi Sándor:

Valami készül

Elszállt a fecske,
üres a fészke,
de mintha most is
itt ficserészne,
úgy kél a nap, és
úgy jön az este,
mintha még nálunk
volna a fecske.
Még egyelőre
minden a régi,
bár a szűnyog már
bőrét nem félti,
és a szellő is
be-beáll szélnek,
fákon a lombok
remegnek, félnek.
Valami titkon,
valami készül:
itt-ott a dombon
már egy-egy csősz ül:

Nézd csak a tájat,
de szépen őszi.

SZEPTEMBERI JELES NAPOK

Szeptember 1.:
A meteorológiai ősz kezdete

Hazánkban hivatalosan
a tanév első napja

Az első magyar egyetem
alapítása Pécsen
(1367)

Szeptember első vasárnapja:
bányásznapi

1919. szeptember 6-án csendőrsortűz oltotta ki bányászok életét Tatabányán.

Ennek emlékére szeptember első vasárnapja a bányászat, a bányászatban dolgozók nagy áldozatokat követelő munkájának ünnepnapja.

A II. világháború kitörésének
emléknapja

Ezen a napon támadta meg 1939-ben Hitler Lengyelországot. A német előrenyomulást kezdetben a Szovjetunió is segítette. Egy hónap leforgása alatt Hitleré volt Lengyelország, s megkezdődött a Molotov-Ribbentrop-paktum értelmében Kelet-Európa németek és szovjetek általi közös felosztása. Az együttműködést aztán Hitler bontotta fel, amikor – Sztálin meglepetésére – megtámadta a Szovjetuniót. A második világháború Európában egészen az 1945-ös német kapitulációig zajlott, melyben a becslések szerint

közel 100 millió ember halt meg a harcok és a népirtások hat éve alatt.

Szeptember 2.: Szent Imre
halála (1031)

Szeptember 3. Eötvös József
születése (1813)

Szeptember 5. Lőrinc-napi

Minden jel az időjárás fordulására, a lassan beálló ősze mutat. A nap időjárásából következtetni lehet az ősze: ha szépen süt a nap, hosszú, kellemes őszi napok várnak ránk. A népi megfigyelések szerint Lőrinc naptól már nem lehet fürödni a szabad vizekben és a dinnye is alkalmatlanná válik a fogyasztásra.

Folytatás a 2. oldalon

Kattints a Katonatelepi közügyek Facebook-csoportra!

– Székelyföld hivatalos himnusza lett a Székely himnusz (2009)

1922. május 22-én csendült fel először Csanády György (szöveg) és Mihalik Kálmán (zene) közös szerzeménye, a Székely Himnusz. (Mi most nem a napjainkban közszájon forgó változatot, hanem az eredeti szöveget idézzük. A szerk.):

*Ki tudja merre, merre visz a végzet
Göröngyös úton, sötét éjjelen.
Segítsd még egyszer győzelemre néped,
Csaba király a csillagösvényen.
Maroknyi székely porlik, mint a szikla
Népek harcától zajló tengeren.
Fejünk az ár ezerszer elborítja,
Ne hagyj el Erdélyt, Erdélyt, Istenem!*

Szeptember 8. – Fecskehajtó Kisasszony-napja, Mária jelkép

A népi időjósítás szerint amilyen az időjárása, annak az ellenkezője jellemzi az egész őszt. Hegyvidékeink paraszt-sága úgy véli, ha Kisasszony napján nem köszönt be az éjszakai fagy, akkor hosszú, meleg lesz az ős. Ennek különösen a szőlészek szempontjából van nagy jelentősége, hiszen a régi mondás szerint is: "Szeptemberi meleg éjszakák finom bort érlelnek..."

Az olvasás világnapja
(lásd. külön cikkünket)

Szeptember 13.:
Franklin Benjámín
születésnapja (1706)

Benjamin Franklin amerikai diplomata, író, természettudós, filozófus, nyomdász volt,

a villámhárító feltalálója, az USA „alapító atyáinak” egyike.

Szeptember 16.

**Megszületett Szent-Györgyi
Albert (1893)**

Szeptember 17. :
**Megszületett Puskás Tivadar,
a Telefonhímondó feltalálója
(1844)**

Szeptember 19:
**Megszületett Kossuth Lajos
(1802)**

Szeptember 20.
**Megszületett Tamási Áron
(1897)**

Szeptember 25. Megszületett Thököly Imre.(1657) A legendás kurucvezér halálának évfordulója is erre a hónapra esik, szeptember 13-ára. (1705)

Szeptember 21.:
A Magyar dráma napja

A Magyar Írók Szövetségének kezdeményezésére 1984-től minden évben szeptember 21-én ünneplik a magyar dráma napját Madách Imre: Az ember tragédiája című drámájának ősbemutatója napjának tiszteletére. Célja: felhívni a figyelmet a magyar drámairodalom értékeinek jobb megismertetésére, és az írók ösztönzése újabb alkotások létrehozására.

Szeptember 21–23.:
A csillagászati ős kezdete

Ez az időpont egyben az őszi napéjegyenlőség napja. Azaz a Föld mindkét féltekéjén a nappal és az éjszaka hossza

megegyezik: ekkor a Nap 90° magasan delel az Egyenlítő felett, így a nappal és az éjszaka ezeken a napokon mindenhol ugyanannyi ideig tart.

Szeptember 22.:
Autómentes világnap

Az Európai Unió szeptember 22-re autómentes világnapot hirdetett. A minden évben megrendezett esemény célja, hogy felhívja a figyelmet a motorizáció és az elavult közlekedésszervezés által okozott súlyos környezeti és egészségügyi problémákra. A rendezvényre először 1997-ben került sor a franciaországi La Rochelle-ben. 2001 elején megszületett az autómentes napról szóló Európai Charta, melyet másodikként – akkor még uniós kívüli országgént – Magyarország is aláírt.

Szeptember 24.:
Szív világnapja.

A Kardiológiai Világszövetség szeptember 24-ét nyilvánította a szív világnapjává, amelyet első alkalommal 2000. szeptember 24-én ünnepeltek meg. (lásd külön cikkünket)

Szeptember 29.:
Mihály napja.

Az ősre és a télre is mutat. Népi időjóslo nap. Ha dörög az ég szép lesz az ős, de nagy tél következik. Szent Mihálykor keleti szél, nagyon kemény telet ígér. Ekkortájt már megforr az újbór, beindul a pálinkafőzés, kezdődik a lakodalmak őszi időszaka.

**Kisfaludy Sándor születése
(1772)**

**Megnyílt a Magyar Állami
Operaház (1884)**

A Magyar Királyi Operaház ünnepélyes megnyitására I. Ferenc József magyar király jelenlétében került sor. A nyitó előadáson a Bánk bán első felvonását, a Hunyadi László opera nyitányát és a Lohengrin című opera első felvonását adták elő Erkel Ferenc vezényletével.

A pákozdsukorói csata :

Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc első jelentős összecsapása volt döntő magyar győzelemmel.

Megszületett Bíró László József,
a golyóstoll szabadalmaztatója (1899)

Szeptember 30.:
**Benedek Elek születésnapja, a
Magyar Népmese Napja.(1859)**

1859. szeptember 30-án született Benedek Elek újságíró, író. Meseíróként a magyar gyermekirodalom egyik megeremtője. Ifjúsági írásaival, szerkesztői munkájával az élen járó pedagógusok között foglalt helyet. 2005 óta, a Magyar Olvasástársaság kezdeményezésére, ez a nap a Népmese Napja, így tisztelegve a meseíró emléke előtt. (Mi egy – a korábbi *rajzpályázatunk tanúsága szerint* – a *gyerekek által nagyon kedvelt mese, az Aranyszőrű bárány közlésével emlékezünk a nagy székely mesemondóra. A szerk.)*

FELHÍVÁS

Tisztelt Választókerületi Lakosok!

A lapot is kiadó „Falu- és Tanyabejáró” Alapítvány a Református Gimnázium után a Katona József Gimnáziummal is együttműködési szerződést kötött. Az együttműködés lényege, hogy e két intézmény tanulói az érettségi megszerzéséhez szükséges 50 óra közösségi munkát esetleg választókerületünkben teljesítik.

Kérjük mindazon Olvasóinkat, akik a ház körüli könnyebb munkák – pl. terménybetakarítás, gyújtóaprítás, fabeherdás stb. – végzéséhez segítségre szorulnak, jelezzék alapítványunknak.

Kérjük, jelentkezzenek azok a magukra maradt idős emberek is, akik magányuk oldására szívesen beszélgetnének fiatalokkal. Akiknek elmondhatnák élettörténetüket, fájdalmukat, megoszthatnák velük gondjaikat, örömeiket.

Tudni kell, hogy a diákok általában csak hétvégeken vagy tanítási szünetben érnek rá, s minimum egy héttel előbb jelezni kell az iskolának az igényünket.

A tanulók helyszínre szállítását és visszautaztatását a kérelmezőnek vagy családjának kell vállalni. Ha ez nem lehetséges, jelezzék ezt is! Alapítványunk segít a megoldásban.

A diákok munkájáért senkinek sem kell fizetnie, de értelemszerűen csak a ház körül (udvaron vagy kiskertben) végzendő tevékenységről lehet szó, nagy területen termelt zöldség, gyümölcs betakarításáról, szántóföldi munkálatokról nem.

Kérjük, hogy ha valakinek tudomása van ilyen segítségre szoruló szomszédokról, rokonokról, ismerősről – akinek szintén a választókerületünkben kell laknia (!) –, akkor ismertesse vele ezt a lehetőséget.

Jelentkezés: telefonon:
06/70-363-0073 vagy e-mailen:
zsoag@faluestanyabejaro.hu

Szeptemberi számvetés

Kedves 14. választókerületben lakók! Fontos változás! A szüreti napot Katonatelepen október 5-én, azaz október első szombatján tartjuk. A korábbi szeptember 21-ei dátumot azért kellett módosítani, mert a város eszközei már nem álltak rendelkezésre. Október 5-én viszont megkaphatjuk a sátrakat, padokat és a színpadot.

A programok szervezése még folyamatban van, így még nem állt össze a végleges menetrend. Ami biztos, hogy nem maradhat el a Híjas János által szervezett kakasfőző verseny, az esti nagykoncert, a

Árpád lemezlovas /DJ/ közreműködésével gépzene szól. A gyermeket légvár, közösségi játékok, kocsikázás várja. A borbási asszonyoktól süteményt szívesen fogadunk!

S hogy más témára is váltunk, lássuk, mi történt a körzetben? Elmondhatjuk: Katonatelep egész történelmének legnagyobb beruházása valósult meg. A 441-es út lényegében elkészült. Augusztus utolsó hetén leszedték a közlekedést terelő oszlopokat, majd üzembe helyezték a közlekedési lámpákat, ami az első nap okozott némi gubancot a közlekedésben, de

hogy Cegléd irányából is egy nyugat-európai színvonalú út fogadja az ide érkezőket. Közvetlenül talán nem, de közvetve a választókerületi lakosokat is érinti, hogy Kecskeméten elkészült az Izsáki út egy része, a 441-es út, Hetény felé az elkerülő, Károly Róbert körút. Ezek mind olyan mértékben újítják meg Kecskemét közlekedését, ami hosszú évtizedekig meghatározta városunk gazdasági fejlődését is. Remélem, hogy Kecskemétnek a jövőben is lesz lehetősége ilyen nagyléptékű fejlesztéseket megvalósítani a közlekedés terén.

Dr. Fekete Gábor
önkormányzati képviselő

Hosszúnyelű utcára vagy a Tőrekvésen a Sóhordó út elejére, Magvető utca elejére. Legalábbis hozzám panasz az elmúlt időszakban nem érkezett még a Hosszúnyelű utcával kapcsolatban sem, ahol a teherforgalom azért tud kárt csinálni.

A forró nyár gondoskodott arról, hogy ezek a martaszfalttal borított utcák jól összeolvadjanak, segítve ezzel a teherbíró képességüket.

A mindennapi forráság miatt még ha nem is érzékeljük azt, hogy vége van a nyárnak, de az igazság az, hogy vége van és megkezdődött az ősz. Elindultak az iskolák, talán már vártuk is, ha nem is a tanulást, de, hogy újra a megszokott mederben zajlódjon az életünk. Remélem mindenkinek volt lehetősége az elmúlt hónapokban pihenni, kikapcsolódni, utazni, hogy most feltöltődve vágjon bele az őszi időszaknak. Kíváncsi a gyerekeknek jó iskolakezdést, osztálytársakkal a nyári élmények megosztását, a szülőknek meg tisztességes helytállást, hogy minden gyerek körül rendbe menjenek a dolgok az iskolában.

tombola, az ugráló vár a gyerekeknek és a jó hangulat. A végleges programot természetesen közölni fogom a Facebookon.

A Borbási szüreti nap azonban már szeptember 14-én az eredeti terveknek megfelelően kezdődik, ahová várjuk a bográcsos ételek készítőit. Jelentkezni Nagy Istvánnál lehet, tel: 06/304450210 telefonszámon. Pacalt és marhahúst biztosítunk a borbási főzők számára. A pörköltökhöz a kenyeret kemencében, a helyszínen (Horváth vendéglő) fogják kisütni. 11 órakor érkeznek a lovasfogatok. 12-13 óra között a borbási lakosoknak díjmentes ebéd lesz. A rendezvény ideje alatt Farkas

mára a kétszer két sáv lényegében jól működik. Igaz van még utca, ahol a közlekedési lámpákon állítani kell, hogy a kikanyarodás megfelelő legyen. Ami viszont a körzetnek nagyon fontos volt, az sikerült. Szeptember 1-vel az ígéretnek megfelelően a kivitelező megnyitotta a körforgalmat, így segítve az iskolakezdést. Nagyon nagy lépés a 441-es út ilyen nagymértékű fejlesztése nemcsak Katonatelepnek, de az egész városnak, Kecskemétnek is. Kevés város van az országban, ahol egy ilyen komoly út köti össze a kertvárost a belvárossal. Ráadásul mára Kecskemét ipara és kereskedelme nagyon jelentőssé vált. E szempontból is fontos,

Egyelőre az április, májusban megvalósuló utcafejlesztések sikereseknek mondhatók, mármint, ami a minőséget illeti. Gondolok itt a Magnólia, Kökörccsin,

Egy átlagos nap

– Dallos Emma tárcanovellája

A tárcanovella műfaja az újságírás egyik alapvető cikkelye volt hosszú időn keresztül. Napjainkra kissé háttérbe szorult, pedig egyszerre személyes és hétköznapi minőségében is fontos látképet ad a korabeli társadalomról, egyénről egyaránt. Nem mellesleg a tárcából bomlik ki, rétegződik és fejlődik tovább maga a novella mint szépirodalmi műfaj, melynek mára óriási stílusbeli, terjedelmi és témabeli sokszínűsége figyelhető meg. A Kecskeméten élő Dallos Emma, aki a hatvanas években született Nagykőrösön, juttatta el legutóbb hozzánk meglepően érzék-

tes, eleven és tapintható írói vénáról tanúskodó tárcanovelláját. Kiváló stílusérzékkel, lényeglátással enged bepillantást egy-egy emberi sorsba, jellembe, egy átlagos nap forgalmi dugójának káoszából emelve ki a legkülönbözőbb társadalmi réteg zsánereit. Mondhatjuk azt is, hogy a klasszikus tárca-zsánerkép egy mintapéldája ez az írás. A zsánerkép egyik lényegi eleme a túlzás, a nagyítás – ez által a fókusz által egy pillanatra betekinthetünk másokba, avagy ráismerhetünk önmagunkra...

Dr. Turai Laura irodalomtörténész

Szemben, az emeletes házak felett piszkosszürke az ég. A park fái hevesen hajlonganak, a széles utcán kabátba, kapucni-ba burkolózó emberek sietnek, dacolva az erőszakos széllel.

Utálatos idő, a szélről indult lesz az ember, a szem pedig folyamatosan könnyezik.

A hazaigyekvő gyalogosokat kéregetéssel próbálja feltartani egy hajléktalan, többnyire sikertelenül.

Délutáni csúcsforgalom, amerre a szem ellát, összefüggő kocsisor araszol, a keresztutcákban is bedugult a közlekedés. A soha el nem készülő négyasvósítás az oka mindennek, az egész város évek óta fel van túrva, útszűkítések, terelések fogják meg a forgalmat, és generálnak hatalmas zűrzavart, főként a reggeli órákban és délután, a munkaidő végén.

A kis, piros Mazdában ülő nő egykedvűen mered az előtte álló, nagy batár féklámpájára. Lehúzott nyolc órát a munkahelyén, a nap keményre sikerült. Reggel a főnöke osztotta az észet, délelőtt megbeszélés, utána rohanás egy üzleti találkozóra, vissza a munkahelyére, aztán vidéki tárgyalás, újra az irodába, elintézni az adminisztrációt. Az ebédje: futtában bekapott szendvics, kávéval leöblítve – de már így is rég túl van az ebéddőn. Sebaj. A dugóban az rá váró feladatokon mereng: gyereket felkapni az oviból, vásárolni is kell. Otthon bedobni egy mosást, a kutyát is ki kellene vinni, vacsorát készíteni, a gyerekkel is foglalkozni, de már olyan fáradt, nem lesz ereje. Inkább marad a tévé vagy a tablet előtti bambulás.

Lassan megindul a forgalom, de csak néhány kocsival jutnak előrebb, ismét piros a lámpa.

Dallos Emma: Egy átlagos nap

Az ütött-kopott, szürke Lancia végre ki tud fordulni a keresztutcából, és besorol a többi mögé. Sokkal nincs előrébb, de mégis a tudat, hogy már egyenesben van, jobb érzést vált ki a sofőrből. Az anyósülésen heverő viharvert táskájából cigarettát húz elő, benyomja a szivargyújtót, és vár, míg kikattan. Beleszív a cigibe, aztán elégedetten fújja ki a füstöt a résnyire lehúzott ablakon. Az ötven körüli, borostás, munkásruhás férfi vacsorája a csomagtartóban pihen, ezért kellett felugrania az anyjához, így került dugóba. Fél órával korábban simábban haladt volna haza. Haza, ahol senki nem várja, csak a kihűlt lakás, még salakolni is muszáj, várhat, mire meleg lesz. Nem panaszkodhat, neki legalább van munkája, a haverjai nem ilyen szerencsések. Haldoklik az építőipar, legalábbis ezt mondják, ő bizony minden munkát elvállal, nem finnyaskodik. Ha kell, túlórára is vállalkozik. Lássák: rá bizony számíthatnak. Régi kertvárosi övezetben lakik, és ahogy mondani szokás, a szusternek lyukas a cipője, az ő háza is elhanyagolt, saját maga körül rendet tenni a legutolsó a listán, sosincs elég idő.

Végre meglódul a sor, a következő lámpa után kétsávosra szélesedik az út, ott már jobban lehet majd haladni. A legrosszabb ez a szürkület, már nincs elegendő napfény, viszont a lámpafényhez nincs még elég sötét.

A koszosfehér Nissan Vanette jobb napokat is megélt, nem mai darab, ezt a modellt már nem is gyártják, de munkásszállításra megfelel, reggel ösz-

szeszedi, délután hazaviszi az embereket. A kocsiban csend, mindenki el van a saját gondolataival, a gépkocsi vezetője a visszapillantó tükrökből figyeli a megfáradt arcokat. Aztán ő is elmereng, az asszony remélhetőleg valami húsos ételt készít vacsorára. Napközben csak futólag tudott bekapni egy hamburgert, de hol van az már. Kegyetlen világ ez, csak robotlás a napi megélhetésért. Régebben valahogy volt idő, pénz, energia: a hétvégeken néha kirándulni mentek, összejártak barátokkal, grillezés a kertben, a gyerekek jól elváltak egymással. Hangosan kordul egyet a gyomra, visszatereli gondolatait a vacsorához. Mi lenne, ha ők maguk sütögetnének a kertben? Együtt a család, esetleg hétvégén, meg is említi majd az asszonyoknak.

Ezt a zöldtet már el lehet érni, és végre átvághat a jobb szélső sávba. Ha elég gyors lesz, és persze hogy az lesz, a vadiúj, ezüst, elektromos Toyota SUV megy, mint a golyó, automata váltójának köszönhetően csak nyomni kell a gázt. Mindenki siet, ő meg pláne, nem akar elkésni a fitnesztornáról: ma zsírégetés lesz, nem mint ha neki szüksége lenne rá. Az alakja úgy tökéletes, ahogy van, a mellei is jól állnak, köszönhetően a jóképű plasztikai sebészeknek. Igenis adjon magára, aki túl van a harmincon, és ő mindent meg is tesz érte. Terhességgel, szüléssel nem rombolta az alakját, gyerek nem lóg a nyakán, minden pénzt magára költötte, és meg is teszi. Ha meg elfogy, az aktuális barát majd kisegíti. Körmőshöz kététen ellátogat, mert a lenőtt

körömnél iszonyatosabb nincs is. Fodrászhoz hetente, kozmetikushoz legkésőbb háromhetente... Hoppá, pedikűr! Míg áll a kocsisor gyorsan előkapja a legújabb iPhone telefonját, és bepötyögi az elintézendők hosszú sorába, hogy bejelentkezzen.

Tülkölés riasztja fel a fekete BMW volánjánál elbambuló sápadt, kopasz, kigyúrt, negyvenes fickót, és már meg is ered a nyelve. „Fejezd már be, gyökér! Mi az anyádért du-dalsz?!” – aztán meglódul, és az utolsó, koccanás előtti pillanatban satufékez. Az előtte álló, kis, piros Mazdában ülő nő rémülten figyeli a felé száguldó bömöst, majd megkönynyebbült sóhajtással engedi ki magából a benn rekedt levegőt. A kopasz belenéz a visszapillantó tükrébe, mögötte a rozoga kocsis volánjánál ülő vénember pusztá látványa felbosszantja, legszívesebben kiugrana az autóból, és kitépné a volán mögül. Kihangosított telefonján megszólal az aktuális cicababa, nyafog, hogy beszorult a dugóba, se előre, se hátra. Kéri is az ő édesposzlikáját, hogy legyen kedves, hozzon a Malto thai kajáldából vacsorát, és már sorolja is, mit szeretne enni. A fickó a szemét forgatja, mit meg nem kell tenni, hogy az ember elviseljen egy kirakatnőt; nem kell ész, elég, ha jól néz ki, csinos, bögyös, hogy a többi haver a nyálát csorgatva nézze, ennyivel ő beéri.

A kocsisor elindul, a zöldtet végre az utolsók is elérik, az út kiszélesedik, mindenki folytathatja útját az aktuális célja felé.

Lent megszűnt a tumultus. A nő elfordul az ablaktól, a függöny a helyére libben.

Kulturális ajánlat – megyei könyvtár

Ha október, akkor itt a könyvtáros szakma legjelentősebb, legtöbb érdeklődőt megmozgató rendezvénysorozata, az Országos Könyvtári Napok. A várható programkinálatról Steiner Petra, a Katona József Könyvtár kommunikációs és közönségkapcsolati referense tájékoztatta olvasóinkat.

3 éves kor alatt a Babahancurka mondókázó nyújt segítséget a szülőknek az olvasóvá nevelésben. A csütörtöki 10 és 11 órás alkalmak ingyenesek, viszont előzetes regisztrációhoz és babaolvasójegyhez kötöttek.

Akik idejekorán szeretnék elkezdni gyermekük idegen nyelvi tanítását, annak a Helen Doron angol baba-mama alkalmait nyújtanak segítséget. Az ingyenes havi foglalkozásokon mind a központi, mind a Széchenyivárosi Fiókkönyvtárban előzetes regisztráció követően lehet részt venni.

Szerdánként fél 10-től a Híros Családmentor Egyesület

anya-baba klubja nyújt szakmailag hiteles tájékoztatást és támogatást az anyaság előtt állóknak és a kisgyermekes családoknak.

A történetrajongó, ügyes kezű gyerkőcök a szombat délután 3 órakor kezdődő Túl az Óperencián családi délutánon találják meg számításaikat. A meseolvasás mellett olvasmányajánlóval és kreatív alkotómunkával is készülnek az idelátogatóknak. A részvétel 5 éves kortól ajánlott.

Az óvodáskorú gyerkőcök a Helen Doron foglalkozásaiban fejleszthetik idegen nyelvi tudásukat, mely alkalmakra péntekenként fél 5-től kerül sor. A részvétel ingyenes, de kölyökolvasójegyhez és előzetes jelentkezéshez kötött.

A robotprogramozást tanulni vágyók egyre több alkalom közül válogathatnak, életkoruknak és tudásuknak megfelelően. Keddenként 17 és csütörtökönként 15 órakor könyvtári robotóra, kéthetenként szombatonként 15 órakor robotépítők (október 5. és 19.), szombatonként robotika

kicsiknek Sphero INDI kocsirobotokkal (október 5. és 19. 9 óra, október 12. és 26. 15 óra), és havi egyszer Szombati Spike várja az érdeklődőket. Valamennyi foglalkozás ingyenes, viszont előzetes regisztrációhoz és olvasójegyhez kötött.

A Europe Direct Bács-Kiskun jóvoltából az extra olvasójeggyel rendelkezők továbbra is ingyenesen próbálhatják ki az intézmény VR-szemüvegét. Regisztráció és könyvtári tagság nélkül pedig minden hónap utolsó szombatján (szeptember 28. 13:00–14:30) nyílik lehetőség megtapasztalni a virtuális valóság nyújtotta élményt.

Október 1-jén veszi kezdetét az egészen vasárnapig tartó Országos Könyvtári Napok, melynek keretében bővített nyitvatartással és sok-sok programmal készülnek minden korosztály számára, a központi és fiókkönyvtárakban egyaránt.

A klubdélutánok a következők szerint alakulnak az elkövetkezendő időszakban.

Szeptember 26.: Könyvtári Jediakadémia; október 1. 15 óra: Nyugdíjas Könyvbarátok Klubja (irodalmi emlékek: 55 éves a Forrás, előadó: Füzi László irodalomtörténész, a Forrás főszerkesztője); október 3.: Harry Potter klub; október 12. 10–18 óra: Társasjátéklklub; október 16.: Ars poetica könyvtári versklub; október 17.: Sci-fi-kedvelők találkozója; október 31.: Könyvtári Jedi Akadémia. Az időpont nélküli alkalmak egyaránt délután fél 5-kor kezdődnek.

Október 10-én délután fél 5-kor egy extra Utazók a könyvtárban alkalommal várják a turisztikai sorozat lelkes követőit. Ez alkalommal Ertler Aliz grafikus, marketing-tanácsadó látogat el az intézménybe, hogy a Brazíliától Kamcsatkáig szerzett világotárazásairól számoljon be a nagydíjnyertes közönségnek. A hónap végén, október 24-én pedig egy rendre visszatérő vendég, Felföldi Mihály látogat el egy előadás erejéig a sorozatba.

Filmkritika: Egy cica 10 élete – Mit tanulhatunk egy macskától?

A filmipar egyik alapvető problémája az utóbbi időben a kreatív szabadság hiánya. Ennek a jelenségnek a hatása kiterjed az animációs filmekre is. Ha végig nézzük az idei év nagyobb megjelenéseit, akkor a vegyes teljesítményt nyújtó folytatások (Agymanók 2., Kung Fu Panda 4., Gru 4.), valamint a még bemutatásra váró könyvadaptáció (A vad robot) mellett a Garfield számát a legnagyobb címnek, és még az is egy régi film „újra forgatása”. Mit lehet tehát nézni, ha valaki egy új, friss filmre vágyik? Bár nem kizárólagos opció, de az én ajánlatom az Egy cica 10 élete c. film lenne.

A történet Pamacsát, a házi cicát követi nyomon, aki kettesben él gazdájával, Rose-zal. Egy szép napon azon-

ban beállít hozzájuk Larry, Rose volt pasija. Az új férfi nem kifejezetten tetszik Pamacsának, aki mindent megtesz, hogy megszabaduljon Larrytől, azonban a próbálkozásainak egyikébe belehal. Ráadásul ez volt az utolsó élete. Szerencséjére azonban kap még kilenc életet, de egy kis csavarral: mindig más állatként születik újjá. Mindeközben Craven professzor, Rose tanára is rosszban sántikál, így Pamacsára hárul a feladat, hogy elhárítsa a veszélyt.

A film első pozitívuma nem más, mint maga az ötlet. Látunk már macskákat, akik visszatértek a halálból, de a más állatok testében visszatérő macska kreatív és szórakoztató volt. A remek ötletet azonban nem tudja teljes

mértékben kiaknázni a sztori, sem komikus, sem érzelmi szempontból nézve.

A történetet nézve a film egy érzelmi és egy bűnügyi konfliktusból áll. Míg az előbbi terén kifejezetten jól teljesít a film, az utóbbi szálról ez nem mondható el. Ez nem azt jelenti, hogy teljes mértékben élvezhetetlen, de a probléma mellőz mindenemű logikát, a rá kitalált megoldások félék-egyszerűségűek, de a legnagyobb katasztrófa a „főgonosz” motivációja. Egy olyan sérelemből indul ki az egész, ami még az óvodások számára is abszurd. Egy szó, mint száz, ezen a téren nem teljesít jól a film.

Ennél egy fokkal jobb a helyzet a karakterek terén. Az egyszemélyes kategóriá-

ból egyetlen mellékszereplő se tud igazán kiemelkedni, de Pamacsán kívül senki sem kap annyi képernyőidőt, hogy zavaróvá váljon kidolgozatlan-ságuk. Sőt, a maguk egyszerűségében kifejezetten szórakoztató a legtöbb szereplő.

Az utóbbi időben megjelent egy bizonyos trend az animációs stílusok terén. Ennek az eredménye az a látványvilág, aminek meghatározó jellemzői a leegyszerűsített formák, elnagyolt vonások és a részletek mellőzése. Befogadhatóság terén kétségtelenül előre lépésnek számít, de ha valaki ismeri a 2010-es évek animációs filmjeit, akkor a képi világ bántóan sima lesz számára.

Mielőtt még rátérnék a film legnagyobb erényére, azelőtt

meg kell említenem egy nagy pozitívumot. A film mindössze másfél óra. Ez egy kifejezetten rövid időtartam, de tökéletesen elég a történet elmesélésére, és nem is próbálják meg kibővíteni mellékszálakkal.

Végül pedig fel szeretnék tenni egy kérdést a kedves olvasónak. Volt már egy közeli barátja, aki a szerelemnek „esett áldozatul”? Vagy olyan, aki egy másik barátság kedvéért kezdte el hanyagolni a régi ismerőseit? Esetleg

egy gyereke, aki egy idő után óhatatlanul többet kezdett foglalkozni a barátaival, mint a szüleivel? Gyanítom, hogy a válasz igen.

Ebben a helyzetben az emberi reakciót a kétségbeesett kapálózással lehet leginkább leírni. Megpróbáljuk az új személyt ellehetetleníteni, és mindent megteszünk, hogy visszaszerezzük az elvesztett figyelmet. Tudjuk persze mindannyian, hogy nem ezt kellene csinálnunk. Tudjuk, hogy muszáj elfogadnunk a

változást, mert már nem vagyunk képesek visszafordítani a folyamatot. Végül szépen, lassan megbarátkozunk az új helyzettel, és az életünkbe belépő új emberekkel.

Talán felmerül a kérdés, hogy ennek mégis mi köze lehet a filmhez. A helyzet az, hogy ha egy ilyen szituációt egy macska szemszögéből vizsgálunk, akkor a történet érzelmi konfliktusát kapjuk. Ez egy olyan tanulság, amit sokszor a felnőtteknek is tudatosítaniuk kell magukban, így

a gyerek számára kiemelten fontos, hogy találkozzon vele.

Összességében tehát egy kreatív ötlet alapján elkészült nem kiemelkedő, de szórakoztató filmről van szó, aminek egyszerű animációs stílusát a mondanivalója ellensúlyozza. Ez egy olyan film, amire ha beül, a felnőtt is tud benne találni értéket. Persze kutyából nem lesz szalonra, de ha valakinek van gyereke, ez a jobb opciók közé tartozik.

Berkecz Lázár

Az olvasás több mint kikapcsolódás

Visszaemlékezve gyermekkoromra, emlékszem, milyen nagy boldogságot okozott, hogy már felismertem a betűket. Lépten-nyomon silabizáltam az utcákban a névtáblákat vagy egy-egy portálnál lévő cégért.

Úgy hiszem, Olvasóink maguk is átérték az olvasni tudás első örömteli élményeit. Szülőként tapasztalták, milyen sikertől átitatott, ragogó arccal mutatták meg gyermekeik új képességüket.

Aztán valahogy – szinte észrevétlenül – sokan leszoktak az olvasásról. Nemcsak leszoktak, de tudomásul veszik, hogy gyermekeik, unokáik minden szabad idejükben könyv helyett a számítógépet bújják.

Miért baj ez? – kérdezhetik. Hiszen az internet révén számos információhoz jutnak, filmeket nézhetnek, a könyvek

meg ma már szinte megfizethetetlenül drágák. Miért baj? Mert a gyerekek információszerezés helyett többnyire játékra használják a számítógépet. Mert könyvet nemcsak vásárolni lehet, de könyvtárból kölcsönözni is. Mert a film nem ugyanazt adja, mint egy könyv.

A megfilmesített regény „készen szállítja” a nézőnek a szereplők kinézetét, beszédmódját, környezetét, karakterét, nem kíván előhívandó fantáziát, elmélyülést, koncentrációt.

Miért baj? Mert az olvasás több mint egyszerű szórakozás, kikapcsolódás.

Az olvasás bővíti a szókincset. A szókészlet bővítésével kifejezőbben, pontosabban, és választékosabban mondhatjuk el gondolatainkat, érzéseinket. (Gondoljunk arra, milyen hasznos ez párkapcsolatok kialakításában, megőrzésében.)

Az olvasás elsődleges eszköz abban, hogy megtanuljunk jobban és hatékonyabban kommunikálni. (Gondoljunk csak egy állásinterjúra vagy munkahelyi megbeszélésekre.) A gyakori olvasással különösebb erőfeszítés nélkül javul a helyesírássunk is.

Az olvasás segít az emlékezőképesség fejlesztésében is. Tudományos kutatások igazolták, hogy lassítja az időskori demenciában szenvedők állapotromlását. Kutatások igazolták azt is, hogy az olvasás még a zenehallgatásnál is jobb stresszoldó. Újra olvasni kezdeni soha nem késő. Gyermekeinket következetesen olvasásra készíteni pedig nemcsak a pedagógusok, hanem mindenekelőtt a gyerek szabad idejét jobban ismerő szülők kötelezettsége.

Szó sincs arról, hogy teljes mértékben el kellene őket til-

tani a számítógéptől. Vagy azt mondani, hogy ezentúl ne nézzenek filmeket. Az olvasásról való leszokásban állítólag élenjáró kötelező olvasmányokat nyugodtan megismerhetik egy film által is. (Bár lehet, hogy ezért engem a tanárok megköveznek).

De adjunk könyvet, újságot is lányaink, fiaink kezébe. Olyan könyvet, újságot, ami korosztályuknak megfelel, ami az őket éppen akkor érdeklő témáról szól.

Lapunk Benedek Elek születési évfordulója és az olvasás világnapja alkalmából most közread egy mesét. (Ha tetszést arat, esetleg folytatjuk.) Kérjük a szülőket, hogy az óvodáskorúaknak olvassák fel egy este illetve a már olvasni tudó alsó tagozatos tanulóknak adják oda az újságot.

– Kovács –

Megkezdődött az új tanév

2024. szeptember 2. az új tanév első napja. A Mathiasz Iskolában 196 diák számára jelent ez a nap újabb feladatokat, és kötelezettséget. Szünetek ugyan lesznek, de 183 nap fog eltelni az utolsó tanítási napig, június 20-ig. Az iskola továbbra is 10 osztállyal működik, közülük az első osztályban 23 kisgyermek kezdte meg tanulmányait. Az első héten igencsak meleg volt, mindenki nehezen viselte a hőséget. Ez az első hét még a nyarat idézte, ami a hőmérsékletet illeti, inkább a strandon lett volna kedve mindenkinek lenni, mint az is-

kolapadban. De lassan minden a helyére kerül és megkezdődik a komoly munka. A pedagógiai feladatokat el tudtuk osztani, kedves, gyakorlott tanító nének várták a kisebbeket és a felső tagozatban sincs szakos tanári hiány. Van persze olyan kis óraszámú tárgy, amelyet óraadó lát el, vagy a Mátyás Iskola pedagógusa tanít, de ez évek óta jól bevált gyakorlat. Sok program várja a gyerekeket, amelyet az első héten ismertettek az osztályfőnökök a szülői értekezleteken. A legközelebbi közösségi alkalom az október 5-re tervezett Születi nap,

amely délelőtt kezdődik az iskolai programokkal és délután folytatódik a falusi szervezésű rendezvénnyel.

Leghamarabb az őszi szünetben lesz nagyobb lélegzétvételnapi pihenés. Ez október 26-án kezdődik, és majd csak november 4-én kell ismét iskolába menni. Gyorsan eltelt a nyár, de itt az iskolában is szaladnak a hetek. Egyik nap hétfő van, majd azt vesszük észre, hogy már péntek. A hétvége semmire sem elég és már ismét a hétfőt kezdjük. Ha valóban ilyen rohamtempóban telik az idő, akkor azt vesszük ész-

re, hogy eltelt az őszi és már a téli szünetre készülünk. Ennek első napja december 21 lesz, és majd csak január 6-án kell ismét iskolába indulni.

Ovi-Suli foglalkozásainkkal is készülünk októberi kezdéssel, és minden hónapban egy-egy alkalommal várjuk az iskolába készülő nagycsoportos gyermekeket. A foglalkozások témája eltérő, más-más tantárgyhoz, esetleg aktuális eseményhez lesznek köthetők. A gyerekeket Juhász Andrea és Juhászné Szabó Ivett várja, akik a jövő évi első osztály tanítói lesznek. Sikeres évkezdést, jó tanulást, sok szép eredményt kívánok a gyerekeknek!

Kisberk Hella
intézményvezető

Kedves Szülők és iskolába készülő gyerekek!

Az idei tanév nagy feladata a nagycsoportos gyerekek számára; felkészülni az iskolába. Ehhez szeretnénk hozzájárulni iskola előkészítő foglalkozásainkkal. Alkalmaink során megismerkedhetnek a gyerekek a jövő évi 1. osztályos tanítóikkal. A foglalkozások végére az iskola ismerős színhely lesz, így bátrabban és magabiztosabban tudnak tájékozódni ebben a környezetben. Minden foglalkozás valamilyen készséget; képességet fejleszt, melyekre szükség lesz a jövő évi iskolai feladatok sikeres elvégzésekor.

Októbertől februárig havonta 1 alkalommal terveztük az iskola előkészítő foglalkozásokat Juhász Andrea

és Juhászné Szabó Ivett – a jövő évi 1. osztályos tanító nénik irányításával és az iskola alsó tagozatának tanítói közreműködésével.

Időpont: 15:30–16:15

1. OVI-SULI foglalkozás: 2024. okt. 17.
JÁTÉKOS ISMERKEDÉS
 2. OVI-SULI foglalkozás: 2024 nov. 14.
SZÁMORSZÁGBA UTAZUNK
 3. OVI-SULI foglalkozás: 2024. dec. 12.
KARÁCSONYI KÉSZÜLŐDÉS
 4. OVI-SULI foglalkozás: 2025. jan. 16.
MESEDÉLUTÁN
 5. OVI-SULI foglalkozás: 2025. febr. 13.
MOZGÁSRA FEL!
2025. március 7. (péntek) Nyílt-nap
Bemutató foglalkozások a leendő
1. osztályosok és szüleik részére

Tanévkezdő gondolatok

Karácsony közeledett. A negyedik osztályos gyerekek nagyon szerették osztályfőnöküket, Marika nénit. Versengtek azon, ki milyen szép, milyen értékes ajándékkal lepi meg a szünet előtti utolsó napon. Amikor végre felvirradt az a várva várt decemberi nap, a tanári asztalon tornyosultak a szebbnél-szebben becsomagolt ajándékok. Mindegyikhez kis kártya mellékelve az ajándékozó nevével. A sok szép csomag között ott árválkodott egy aprócska valami is, amit egyszerű újságpapírba csomagoltak be. Mellette füzetlapon egy sor ákom-bákom: „Boldog karácsonyt Marika néninek! Sok szeretettel: Bence.” Ez a Bence a legszegényebb kisfiú volt az osztályban, rossz családi körülményekkel. A többiek sokszor megmosolyogták, megjegyzéseket tettek rá a háta mögött. Most is gúnyosan méregették a kis újságpapírba tekerett semmiséget. Bezzeg mennyivel szebbek az ő ajándékaik! Amikor Marika néni bejött, és meglátta az ajándékalmot, csak úgy ragyogott az arca az örömtől. Sorban bontogatta ki a csomagokat. Amikor a kis újságpapíros ajándékhoz ért, a gyerekek összeszesúgtak, Bence pedig legszívesebben a föld alá bújt volna. Amikor azonban lebontotta a papírt, egy csodálatosan szép,

színes kagylóhéj bukkant elő. Nemcsak a tanárnő, a gyerekek is önkéntelenül felkiáltottak, amikor a napfény hatására a kagyló a szivárvány minden színében ragyogott. „Hol találtad ezt a gyönyörű kagylót? A mi partjaink közelében soha nem találni ilyet!” – mondta Marika néni. „A nagy zátonyon túl szedtem két nappal ezelőtt.” – felelte a fiú. A nagy zátony igen messze volt, veszélyes és nehéz út vezetett oda. „Csak azért tetted meg ezt a hosszú és nehéz utat, hogy nekem ajándékot keress?” – kérdezte a tanárnő. „A hosszú és nehéz út része az ajándéknak.” – válaszolta Bence.

Ma a „Használd el és dobd el gyorsan!”, a „Fogyaszd el és vegyél újat, cseréld le hamar!”, a „Mindent azonnal!” korszakában élünk. Amikor attól tartunk értékesnek valamit, hogy mennyit fizettünk érte, s mindig mindenben gyors eredményeket akarunk elérni. Pedig a legnagyobb értékeket ma sem lehet pénzben mérni, s a számunkra legfontosabb dolgokat, az emberi kapcsolatokat nem lehet egyik-pillanatról a másikra sem kiépíteni, megszerezni, sem pedig kidobni, lecserélni. Igazából attól válik értékesé valami, hogy mennyit küzdöttünk érte, mennyi áldozatot hoztunk érte, mennyit adtunk bele önmagunk-

ból. Illetve egy másik személy mennyit küzdött, áldozott érte, mennyit adott bele önmagából. Az út mindig része a célnak. Az ember egész élete mindig része, sőt lényege az ajándéknak, amit ad. Amikor egy orvos szinte rutinszerűen elvéggez egy életmentő műtétet egy óra vagy akár egy félóra alatt, az nem egy félórás vagy órás teljesítmény: ott van mögötte addigi élete minden tanulása, az iskolai és egyetemi évek, a sok gyakorlat, erőfeszítés. A célba érkezés egy pillanat ugyan, de előtte végig kell járni a célhoz vezető egész utat, ami hosszú és fáradtságos lehet.

Ismét elkezdődik egy tanév. Ismét benépesítjük az iskolákat, elkezdünk vagy folytatunk egy hosszú utat. Mindannyian, tanárok és gyerekek, bejártunk már hosszabb-rövidebb utakat, de nem vagyunk még a célnál. Folytatnunk kell az erőfeszítést, a közös küzdelmet, hogy egykor ajándékká lehessünk, s befuthassunk a célba. De mi is ez a cél? Nem csak az, hogy jó eredményeket érjete el egy-egy dolgozat vagy felelés során. Ez csak mérföldkő az úton. Nem is csak az, hogy majd egy jó középiskolába, azután egy jó egyetemre vagy főiskolára jussatok be. Ezek is fontosak, de csak állomások. Nem is csak a diploma vagy a jó szakma, nem egy jól fizető

állás, nem egy szép lakás vagy egy jó kocs, még csak nem is önmagában a családalapítás vagy a leendő családotok anyagi biztonsága a végső cél. Ezek mind részei az útnak. A végső cél az, hogy ti is, mi is, mindannyian olyan jó emberek legyünk, Istennek tetsző ajándékokká legyünk, akik majd méltónak bizonyulnak arra, hogy elnyerjék az örök boldogságot Isten Országában.

Ez egy hosszú és nehéz út, türelem és áldozatkészség kell hozzá. Nap mint nap kitartani a jócselekedetekben, a kötelességeink teljesítésében. Megtanulni imádkozni, felkészülni a szentségek felvételére, s azokat utána rendszeresen gyakorolni. Szeretni embertársainkat akkor is, ha nem szeretetreméltók, adni akkor is, ha komoly áldozatot kíván tőlünk! Mindezt bizony akkor tudjuk megtenni, ha a végső, legnagyobb cél a szemünk előtt lebeg. Rengeteg változás, bizonytalanság között élünk, állandó mozgás, hullámvás teszi nehézé a mindennapokat. Jó hinni, tudni, hogy van Valaki. Aki állandó, Aki mindig egyformán szeret, mindig kész segíteni, nem veszíti el a bizalmát bennünk. Jó megismerni az örök emberi értékeket és ragaszkodni azokhoz, tudni azt, hogy az embernek végtére is mindig ugyanarra van szüksége az igazi boldogsághoz: Isten és embertársai szeretetére.

Finta József atya

Szemelvények a Vacszi köz történetéből

Számos érdekességekre bukkanhatunk Kecskemét közműltbeli történetével kapcsolatban, ha régi újságokat lapozgatunk. Nemrég került fel a Katona József Könyvtár honlapjára az egykori helyi magazin, a Kecskeméti Szemle összes száma. Az újság 1983–1990 között havonta jelent meg, és újságolta el a városlakóknak az aktuális történeteket, érdekességeket. A magazinban megjelent anyagoknak a mai kor számára már helytörténeti jelentősége van.

Így van ez a Vacszi köz városrész esetében is, ahol az 1984-ben, 1985-ben, 1986-ban és 1988-ban megjelent számokból válogattunk néhány érdekes anyagot az új városrész életével kapcsolatosan.

Az egyik a városrész nevének és az utcák elnevezésének kérdése volt, és esett szó az árakról is.

„Ismeretes, hogy a lakótelep alapkövét a Kodály centenárium évében tették le, így érthető, hogy a városrész utcái zeneművészettel összefüggő neveket kaptak. Felsoroljuk ezeket: Toborzó, Marosszéki, Hány János, Székely fonó, Galántai, Nemesszeghy Márta, M. Bodon Pál, Nagyszombat, Népdal és Karádi utcán fognak élni a jövőendő lakótelep lakói, s az utca nevééről valamennyien tudni fogjuk, hogy a vacsihegyi városrész lakói.

Az elmúlt évben alakított ki építési telkeket a Hegedűs köz térségében a városi tanács műszaki osztálya. A telkeket az elosztásra hivatott társadalmi bizottság odaítélte, az építkezések meg is kezdődtek. A Hegedűs közből nyíló utcákat Öntöző, Gázló és Kágyló utcának nevezte el a végrehajtó bizottság, a Hegedűs közrel párhuzamosan kialakuló két utca pedig a Huszár és a Horgász utca nevet kapta a keresztelón.” (1985, 10. szám)

„A régi Molnár Erik utca neve Deák Ferenc utcára változik. A Vacszihegy térségében kialakuló lakótelep utcanevei a város zeneközpontúságára, a kodályi eszme ápolására utalnak: ide került Bartók Béla neve, az Északi körút lesz ezután Bartók Béla körút, s a környező utcák olyan zeneszerző-előadóművészekről kapják neveiket, mint Sósztakovics, Sztravinszkij, Mozart, Beethoven, Pablo Casals, Toscanini, Palló Imre, Dohnányi

Ernő és Smetana.” (1986, 3. szám)

„VACSI KÖZ – 111 lakás átadása szerepel terveinkben, és ha minden sikerül, további 36. A kezdeti idegenkedés után úgy tűnik, a kecskemétiiek érdeklődése megfelelő e

lakások iránt – különösen a nagyobb alapterületűek kéréssek.

Árak – A számla természetesen csak az építkezés végére készül el. Ezért – inkább csak jelzésként, mintsem pontos információként – két határt említek: 12 500–14 500; e két összeg között mozog terveink szerint a négyzetméterenkénti ár.” (1985, 2. szám)

A lap 1986-os márciusi számában Balai F. István, a lap újságírója Bognár Józseffel, az akkori 31. számú választókörszet tanácstagjával és Nagy István Gubával, a Guba park későbbi névadójával, a népfrentbizottság akkori képviselőjével együtt járták be a még épülő környéket. Guba bácsival a lapunk korábbi számában készítettünk interjút.

„Bölcsőde nincs, de nem is hiányzik. Óvoda kettő is van, elég közel, nem panaszkodhatunk. Általános iskolába a Mátyás térre, a Petőfibe, a Jókaiiba és a Zrínyiibe járnak a gyerekek. Az első kivételével mindegyik messze van. Korán kell kelniük, hogy időben beérjenek, de hát ezt is bírják”

– nyilatkoztak az újságíróknak. „Persze, hogy nem örülünk neki, hogy mindenért olyan messzire kell menni. Az volna a jó, ha helyben megtalálhatnánk a felsoroltakat. De mivel nem így van, a legnagyobb bajunk az, hogy nincs út, ami a városközponttal összekötne bennünket. Felbontották még 1983. november 6-án, s azóta fel van túrva a Vacszi köz.

Nagyobb keresztmetszetű vízvezeték, gázvezeték, kábel, csatorna épül, de a munkát 1985. december 31-ig be kellett volna fejezni. Tanácsülé-

A terv készítésekor ezenkívül számoltak a KTE-pálya idehelyezésével is. A terület négy részre osztható, melyek egymástól kisebb-nagyobb mértékben elkülönülnek. A Vacszi köztól az északnyugatra eső tömbben kezdődött el elsőként az építkezés, és lényegében be is fejeződött. A Vacszi köz és a Talfája köz közötti területet a terv elsősorban zárt sorú, lakótelkes, földszintes beépítésre szánta, úgy, hogy a külső körút mentén földszint + 2 szintes lakások legyenek az utcakép folytonossága végett. A Mikszáth körút és a Vacszi köztól keletre eső területen a terv elsősorban lakásokat képzelt el, a Hegedűs köz nyugati oldalán pedig a meglévő épületek lehetőség szerinti megtartását is.

Az egész területnek a város vérkeringésébe való bekötését a Vacszi köz biztosítja. Itt közlekedik az autóbusz is. Erre a nyomvonalra tervezték a területet kiszolgáló boltok helyét is. Még egy fontos tervezett útvonal: a területet lényegében lezáró északi körút, amely a város megkerülését biztosítja a jövőben. Ugyanakkor a terület teljes egészén számoltak a tervezők kerékpárút-hálózat kialakításával.” (1988, 4. szám)

„Az E5-ös út bevezető szakasza és a Hegedűs köz között mintegy öthektáryi, korábban a Zöldért tulajdonában lévő területet sikerült megszereznie mintegy két évvel ezelőtt a városi tanácsnak. Ez a terület nagyszerűen alkalmas telekosztásra, építkezésre (...), a lakónegyed megépülte azzal az előnnyel is jár, hogy utca alakul ki a Március 15. utcával szemben egészen az Alpár Ignác utcáig, kapcsolatot teremtv a Széchenyiváros és a Hegedűs, illetve Vacszi köz között. A BP benzinkút folytatásában, az E5-ös út mentén, Budapest irányban pedig megépült a környék egyetlen intézménye: a tervek szerint az Autóklub bázisát és tanpályáját alakítják itt ki.” (1988, 7. szám)

Összeállította:

**Hoksza Ildikó
és Alföldy-Boruss Dániel**

Szív- és érrendszeri megbetegedések

Szeptember 24-én az ország számos területén különböző rendezvényekkel ünneplik a szív világnapját. Ez a nap alkalmas arra, hogy felhívja az emberek figyelmét a szív- és érrendszeri betegségek megelőzésére, illetve a betegség korai felismerésére, a szakszerű kezelések mellett az orvosi tanácsok betartására. Hazánkban vezető halálok a szív- és érrendszer megbetegedése, a legtöbb ember emiatt veszti el életét. (A rákos megbetegedések „csak” a második helyen vannak.)

Sokan úgy vélik, ez ellen nem tudnak tenni semmit, a magas vérnyomással, az érszűkülettel, a ritmuszavarokkal együtt kell tudni élni. Egyébként is: kardiológira, szakrendelésre bejutni szinte lehetetlen, magánorvosra nincs pénz. Ráadásul az egyik kiváló ok, a stressz ellen meg hogy küzdjön az ember ebben a felgyorsult, zaklatott világban? Szóval – mi, emberek már csak ilyenek vagyunk – minden, mindenki hibás, csak mi nem. Pedig sokat tehetünk egyetlen szívünk egészségéért. Hogy mit, íme az orvosok tanácsai.

Az egészséges életmód nem egy misztikus valami. A közhi-delemmel ellentétben nem igényel hatalmas változásokat, de egy kis odafigyelést, némi erőfeszítést, s főként akaratot igen.

Először is étkezzünk egészségesebben! Tévhit, hogy az egészséges ételnek diétásnak, s pláne élvezhetetlennek kell lennie. Az egészséges étkezés: több zöldség és gyümölcs, kicsit kevesebb zsíros, húsos étel, szénhidrát (azaz folyamatosan csak pizza, hamburger és társai). A túlzott sófogyasztást ne egyik napról a másikra csökkentjük, hanem fokozatosan. Mondjuk hetente mindig egy picit kevesebbet, tegyük az ételbe. Használjunk többféle fűszert. Ne csak bors és paprika legyen egy húsos fogásban, hanem, ételtől függően, például köménymag, rozmarin, tárkony, csombor, kakukkfű is.

Próbáljuk ki a kaprot: rántottára, forró húslevesre vagy zöldbabfőzelékre szórva. Ugyanakkor ne feledkezzünk meg a vízivásról – gyerekek és idősek erre hajlamosak –, a folyadékbevitel lehetőleg víz legyen, s ne cukorral, aromákkal teli italok.

Mozogjunk többet! Aki teheti, járjon uszodába télen is, vagy síeljen. Mondhatják most sokan: az úszás, a tenisz, a pingpong, a síelés, a konditerem és társai úri luxus, a többség ezt nem engedheti meg magának. Valóban. De a séta nem kerül pénzbe! Először csak 5-10 perc, aztán fokozatosan több, végül napi 20-30 perces vagy akár egy órás séta meg sem fog kottyni.

Oldjuk a stresszt! Nem kell csak meditációs vagy relaxációs technikákra gondolni – bár kétségtelenül hasznosak –, inkább az úgynevezett „énidőre”. Ne vonjuk el magunktól az időnkénti kikapcsolódást, elvonnulást, olvasást, zenehallgatást, kertészkedést, kézimunkát vagy bármilyen olyan tevékenységet, ami pihentet, nyugtat, amit örömmel csinálunk. Nagyon fontos, hogy kellően kialakjuk magunkat – az „újdomsült” szülők ugyan erre pár évig nem számíthatnak, de őket kárpótolja gyermekük fejlődése.

A szív- és érrendszeri betegségek megelőzéséhez szorosan hozzátartozik az alkohol mértékkel történő fogyasztása és a dohányzásról való leszokás.

Nagy akarat erő kell ehhez, de aki elszánja magát, az sok segítséget kaphat; elsősorban a háziorvos ismerteti a lehetőségeket. Fontos az is, hogy rendszeresen ellenőriztessük vérünk vércukor- és koleszterinszintjét, valamint rendszeresen mérjük vagy mér-essük meg vérnyomásunkat.

Fenti összeállításunkat dr. Serfőző Katalin háziorvos az alábbiakkal egészítette ki:

Sokat hallhatunk a megelőzés fontosságáról. Háziorvosként még néhány gondolattal szeretném önöket segíteni abban, hogy mit tudnak tenni az egészségük megőrzése végett.

A panaszmentes páciensek 40 éves kor felett évente keressék fel háziorvosukat, állapot felméről vizsgálatra. Ekkor a testsúly, magasság, has körfogat mérésen kívül vérnyomásmérés, általános orvosi vizsgálat történik és EKG elkészítésére is sor kerül. Ezt követően laborba is kapnak beutalót, amiben a szükségesnek vélt vizsgálatok elvégzését kérjük.

A jogositvány alkalmassági vizsgálat is megfelel egy szűrővizsgálatnak.

Amennyiben panaszuk van, lehetőség nyílik, hogy azokat elmondják, ami alapján az orvos – ha szükségesnek véli – további konzultációkat fog kérni a szakorvosoktól. (Pl. ultrahang, Rtg, esetleg kardiológia stb.)

Mikor kell azonnal jelentkezni orvosi rendelésen, vagy ügyeleten, esetleg nem szűnő panasz esetén mentőt hívni?

– Mellkasi szorító fájdalom, leizzadás, hátfájdalom, torokfájás, vagy gyomorba, bal karba sugárzó fájdalom esetén. Ez a panasz rövid időn belül szűnhet, de tartós is lehet. Többnyire gyengeség, erőtlenség is kíséri a rosszulletet.

Dr. Serfőző Katalin
Katonatelepi háziorvosa

– Ha nem szűnik mentőt kell hívni!!

– Esmélet vesztés esetén, ami társulhat mellkasi panasszal még abban az esetben is jelentkezni kell orvosnál, ha pár perccel belül rendeződik az állapot.

Kik számítanak nagyobb kockázatú pácienseknek, kiknél alakulhat ki a szívbetegség gyakrabban?

– Kezeletlen magas vérnyomásosok

– Túlsúlyosok

– Dohányzók

– Cukorbetegség

– Azoknál a pácienseknél, akiknek a szüleinél, vagy testvéreknél szív-, érrendszeri megbetegedés áll, vagy állt fenn, vagy hirtelen halállal haltak meg

– A magas vérzsír (Koleszterin) szint a szívinfarktus kockázatát jelentősen növeli

– A stressz, a kevés rendszeres pihenés is növeli a megbetegedési gyakoriságot.

Ilyen esetekben kérjük háziorvosuk segítségét. A fenti problémák hatékony kezelésével a szívbetegség kockázata jelentősen csökkenthető, a szívinfarktus elkerülhető.

Jó egészséget kívánok!

KATONATELEPI KÖZÜGYEK

Kiadó: Falu- és Tanyabejáró Alapítvány (6000 Kecskemét, Talfája tanya 40.)

Felelős kiadó: Kovács Mária Klára kuratóriumi elnök

Alapító szerkesztők: † id. Tóth Viktor, Borsos Mihály, Kisberk Hella

Főszerkesztő: Kovács Klára | Olvasószerkesztő: Hoksza Ildikó | Korrektúra: Takács Dávid

Rovatvezetők: Kisberk Hella, Marsa Tímea (Oktatás, óvoda), Szentesi Zoltán (Sport), Laczay András,

dr. Finta József (Hit és erkölcs), dr. Serfőző Katalin, Baksa-Nagysolymosi Andrea (Egészségügy),

Turai Laura (Kultúra), Lázár János (Kecskemét Katonatelepi Ifjúságáért Alapítvány), Héjjas János (Polgárőrség),

Nyomdai munka: Pendeprint Kft., Nagykőrös. Készült 1100 példányban

Az aranyszőrű bárány

(Benedek Elek gyűjtése)

Volt egyszer egy szegény ember, akinek annyi gyermeke volt, mint a rosta lika, még eggyel több. Hol volt mit egyenek, hol nem, s a szegény embert vetette fel a bú s a gond, hogy mit tudjon csinálni ezzel a sok gyerekkel. Eleget mondta nekik, menjenek szolgálatba, de egyik restebb volt a másnál, mind az apjára tátotta a száját. No, mégsem úgy volt egészen. A legkisebb ügyibeváló legényke volt, nem nézhette, hogy a testvérei egész nap ácsorognak, ő bizony – azt mondta az édesapjának – elmegy világgá, s addig meg sem áll, míg valami jó helyet nem talál. A szegény ember bezzeg nem bánta, hadd menjen: eggyel kevesebb kenyérpasztító lesz a háznál.

Elment a legkisebb legényke, ment, mendegélt hegyeken-völgyeken által, s estére kelve egy faluba ért. Ott megtudta, hogy van a faluban egy erős, gazdag ember, akinek annyi juha van, mint égen a csillag, s most éppen pásztort keres a nyáj mellé. Ment egyenest a nagy juhsgazdához, s elémondta, hogy mi jóba jár.

– Éppen jókor jöttél – mondá a gazda –, mert elcsaptam a juhászomat. Hát, hallod-e, én felfogadlak, s ha egy esztendeig hűségesen őrzöd a juhaimat, bizony meg nem bánod.

Megalkudtak, hogy ha esztend' ilyenkor a nyájból egy sem hibázik, ad egy aranyszőrű bárányt: abból megélhet úrimód, míg a világ s még két nap.

– Itt a kezem, nem disznólab! – mondá a legény, s kezet csaptak magyarosan.

A juhsgazda adott neki egy szépen szóló furulyát, jól feltarisznyáltatta, s a legény kihajtá a nyáját a rétre.

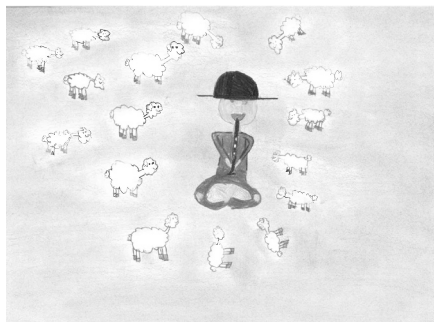
Közmént legyen mondva, a juhsgazdánál három nap volt az esztendő, de még eddig nem akadt legény, aki az esztendőt kiszolgálta volna, mert éjjel-nappal talpon kellett lennie, s ha csak behunyta a szemét, annyi juh hibázkodott a nyájból, hogy egy szegény embernek elég lett volna egész életére.

No, ez a legényke bezzeg nem aludt el. Mikor egy kicsit elálmosodott, elévette szépen szóló furulyáját, fújta, fújogatta, s hát, Uram, Teremtőm, amennyi juh, mind táncra kerekedett. Az aranyszőrű bárány el nem maradt tőle, ez mindig előtte táncolt, de olyan szépen, olyan módosan, hogy csupa csuda.

Mikor letelt az esztendő, szépen hazahajtotta a nyáját, a kapu előtt elévette szépen szóló furulyáját, fújta, fújogatta, s a juhok táncolva mentek bé az udvarba. Ott állott a gazda az udvar közepén, s számolta a juhait, de csak úgy csillogott a szeme, mikor látta, hogy egy sem hibázik a nyájból.

– No, te legény – mondá –, megöregedtem, kenyeremnek javát megettem, de még ilyen szolgám nem volt. Neked ígértem, neked is adom az aranyszőrű bárányt, legyen rajta szerencséd.

Hej, örült a legény, örömeiben nem találta helyét. Elbúcsúzott a gazdától il-

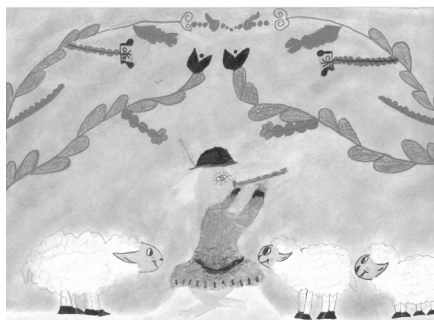

lendőképpen, s ment az aranyszőrű báránnyal hazafelé. Mentek, mendegéltek, szépen, lassan eregéltek, s estére egy faluba értek. Ott a legény szállást kért egy jó gazdaembertől, aki azt mondta:

– Istené a szállás, kerüljön beljebb, öcsémuram!

Bement a házba, de magával vitte az aranyszőrű bárányt is. De nézték, csodálták a bárányt! Különösen a házi leány nézte, csodálta sokáig, egész éjen be nem tudta hunyni a szemét, mind az aranyszőrű báránnyal gondolkodott. Addig s addig gondolkodott, hogy fölkelt az ágyból, s szépen a báránnyal lopózott. Gondolta, hogy míg a legény alszik, kiviszi a bárányt, s valahol eldugja. No hiszen, ezt jól elgondolá, mert ahogy a kezét rátette, a bárány szőrére ragadt egyszeribe. Oda bizony, mind a két keze. Eközben hajnalodott, s a legény fölébredt. Látja, hogy a leány a bárány hátához van ragadva, gondolkodott, hogy mármost mit csináljon. Ő bizony továbbmegy a báránnyal, s hadd jöjjön vele a lány is.

Hát úgy is tett, s ahogy kiértek az utcára, elővette szépen szóló furulyáját, s fújta, fújogatta. Hej, láss csudát! táncolt a bárány, bárány hátán a leány, hogy csak úgy porzott belé az utca. Meglátja ezt egy asszony, aki éppen akkor vetett be kenye-

ret a sütőkemencébe, kiszalad a sütőlapáttal, üti a leányt, s szidja éktelenül:

– Nesze, nesze, te világ bolondja! Nem szégyelled magad leány létedre?! Nesze, nesze!

Hiszen nem sokáig szidta, verte, mert egyszerre csak a lapát a leány hátához ragadt, lapát nyeléhez az asszony, s a leány csak fújta tovább, fújogatta szépen szóló furulyáját. Táncolt nagy begyesen elől a bárány, bárány hátán a leány, leány hátán a lapát, lapát nyelén az asszony, úgy mentek végig az utcán.

Ahogy a templom elé érnének, éppen jön ki a templomból a pap, s utána a sok nép. Kacagtak a népek, de a pap erősen megbotránkozék, hogy az ünnepnapot így meggyalázzák, odaszalad, s üti az asszonyt a pálcajával. De csak egyszer ütött rá, a pálca az asszony hátához ragadt, a pálca végéhez a pap, s az is táncolt a többi után.

A vénasszonyok összeverték a tenyerüket, s elkezdettek kiabálni, jajgatni:

– Jaj, jaj, még elviszik az aranyszájú papunkat, ne hagyjuk, emberek, asszonyok!

Nosza, utána az egész falu népe, megfogják a papot, hogy visszahúzzák, de ahogy rátették a kezüket, sorba mind odaragadtak. A legény pedig fújta tovább, fújogatta szépen szóló furulyáját, s táncolt a bárány, bárány hátán a leány, leány hátán a sütőlapát, lapát végén a sütőasszony, sütőasszony hátán a pálca, pálca végén a pap, pap után az egész falu.

Így értek egy városba. Ez éppen a király városa volt. Ott a legény betért egy korcsmába, tarisznyába tette a furulyáját, hadd pihenjen egy kicsit a bárány, báránnyal az egész falu.

Kérdi a korcsmárost:

– Miféle város legyen ez?

Mondja a korcsmáros:

– Ez a király városa.

Szóból szó kerekedik, s a korcsmáros elmondja, hogy a király erősen szomorú, mert van egy szépséges leánya, aki még soha nem nevetett. Kihirdette az országában, hogy annak adja a leányát, aki meg tudja nevetetni, de még eddig hiába próbálkoztak, a királykisasszony olyan szomorú, mint a háromnapos esős idő.

„No” – gondolá a legény – „szerencsét próbálok, hátha én meg tudom nevetetni.”

Ment a király udvarába, mellette a bárány, bárány után az egész falu, de az utcán nem táncoltatta őket. Béjelenteti magát a királynál, s elémondja, hogy ő megpróbálná, hátha meg tudná nevetetni a királykisasszonyt.

– Jól van, fiam – mondá a király –, próbáld meg, de ha meg nem nevetted, karóba húzatom a fejedet.

– Egy életem, egy halálom, akárhogy lesz, megpróbálok – mondá a legény

–, csak a királykisasszony álljon ki a tornácba.

Azzal lement az udvarra, a király pedig kiállt a leányával a tornácra, s úgy várták, hadd lám, mit tud a szegény legény.

Hiszen mindjárt megmutatta, hogy mit tud. Csak elévevé szépen szóló furulyáját, fújta, fújogatta, s – uccu neki boldog eszed, ami volt is, mind elveszett! – táncolt a bárány, bárány hátán a leány, leány hátán a sütőlapát, lapát nyelén a sütőasszony, sütőasszony hátán a pálca, pálca végén a pap, a pap után az egész falu.

No, ilyen táncot még nem látott a világ, kacagott a király, de hát még a leány!

A könnye is kicsordult, s csengett a palota a kacagástól. A bárány erre még nagyobbakat ugrott, s egyszerre csak levált a hátáról a leány, leány hátáról a lapát, lapát nyeléről a sütőasszony, asszony hátáról a pálca, palcáról a pap, papról az egész falu, s úgy táncoltak egyesben.

Most meg a király kezdett könyörögni, hogy ne táncoljanak már többet, mert ő is meghal, a lánya is meghal a sok kacagásban. No, ha úgy, hát a legény eltette a furulyáját, s egyszeriben vége volt a táncnak.

– Hallod-e, te juhászlegény – mondá a király –, a leányomat megnevetteted,

hát neked is adom, s vele fele királtságomat.

A papot ott tartották, az mindjárt össze is adta a fiatalokat. Ott maradt a falu is az udvarban, s úr lett még a cigányból is. A juhászlegényből lett király egyszeriben hatlovas hintókat küldött az apjáért s testvéreiért is. Ezekből is mind nagy urak lettek.

Még ma is élnek, ha meg nem haltak.

A mellékelt képek a májusi rajzpályázatra készültek. Alkotóik a Mathiász iskola tanulói – Balla Boglárka (felső kép) és Kovács Eliza (alsó kép), akkor még 3. osztályosok. (A szerk.)

Köszöntőféle – elmélkedés egy iskolakert kapcsán

Sem szülőként, sem nagyszülőként nem voltam és nem vagyok érdekelt a Mathiász Iskolában, de elfoglaltságomat nem tudom és nem is akarom leplezni. Kívülállóként mit tudok én az iskoláról?

Például azt, hogy néhány ismerősöm gyermeke, aki itt volt általános iskolás, kiválóan megállja a helyét az elitnek mondott középiskolákban is.

Például azt, hogy amikor az általam vezetett alapítvány valamilyen pályázatot ír ki a választókerületi gyerekeknek, az iskola vezetője és tanestülete egy emberként megmozgatja a tanulókat, ösztönzi, segíti őket.

Például azt, hogy amikor alapítványunk is bekapcsolódik az iskola programjaiba – egyebek között családi napon –, látom a gyerekek felszabadultságát, boldogságát. Tanítóik iránti szeretetük, ragaszkodásuk látványos megmutatkozását. Ahogy körbe fogják, ölelik őket, csacsognak nekik, bizalmas közlendőket is megújgák.

Elfoglaltságom valódi oka azonban az iskolakert. Lapunk előző számában azt írtam, hogy a parasztember úgy tudott és úgy tud együtt élni a természettel, a környezettel, ahogy azt iskolákban nem lehet megtanítani. Helyesbitem önmagam: akad kivétel! Mégpedig a Mathiász

iskola. (Remélem, tévedek, de a városban más intézmény hasonló iskolakertjéről nem tudok.) Vannak persze máshol is szép kertek, tele dísznövényekkel, játszóeszközzel, gyepel és sok-sok betonnal.

A Mathiászban ennél több van! Valódi kert van gyümölcsfákkal, szőlővel, fűszernövényekkel, paradicsommal, hagymával, zöldbabbal, szilakerttel, komposztálóval és, ami még fontosabb, főként élményekkel, tapasztalatokkal.

A fák, a zöldségfélék, a fűszernövények ugyanis nem csak úgy „vannak”. Ezek a tanulók munkáját is dicsérik. Életkorától függően ugyanis minden növendéknek akadt és akad itt tennivalója.

Az alsósok például balakonládákba vetették a paradicsommagokat, elültették a kikelt palántákat, locsolták a növényeket, kihúzgálták a nemkívánatos gyomokat.

A felsősök főként a fák ültetésében segítettek, majd gondozásukban locsolásukban, környékük gyomtalanításában.

Hogy fért bele mindez a tantervbe? Az alsósok napközis szabadidő-tevékenységében, a felsősök technikaórájának keretében.

Ugyanakkor nincs az a tankönyv, amiből könnyebben elsajátíthatták volna a gyerekek azt a tudást, amit az elültetett növények folyamatos

fejlődését látva, játsszi könyvnyedséggel megszerezték. A szín, a virágzat, a levélzet, a termés látványa, vizsgálata, az illatok érzékelése, ezáltal a növények neveinek könnyebb megjegyzése a legszórakoztatóbb biológiaórával ért és ér fel.

S le lehet-e írni tananyagban, vagy jegyekben mérni azt az élményt, amikor megköszölhatták – az egészségnapon zsíros kenyérrel elfogyasztva – a maguk által duggatott újhagymát, megízlelheték a sárgabarackfa első termését, a beérett paradicsomot?

Lehet-e eléggé dicsérni ezt a Kisberk Hella intézményvezető kezdeményezésére bevezetett módszert, amivel a gyerekek minden tankönyvnél hatásosabban, észrevétlenül megtanulják a környezettel való együttélést, a természet tisztelőt, a komposztálás fontosságát, az önfenntartó gazdálkodás előnyeit, a mezőgazdaság időjárásnak kitettségét?

Igen, a sok siker mellett a kudarcot is átélheték, átélhetik a tanulók. Az idej rendkívüli hőséget egy-két fa nem élte túl. A levendula sem bokrosodott úgy, hogy a ballagó tanulók tarisznyájába tehetek volna egy-egy csokrot, mint korábban történt.

Remélem, hogy a kedvetlen tapasztalat sem szegi kedvét a gyerekeknek, hogy a jövőben saját kiskertet gon-

Kovács Klára

dozzanak. Hiszen aki gyermekkorában megérezte a frissen felásott föld illatát, megköszölte a valóban beérett gyümölcsöket, az valószínűleg „beöltődött” a föld szeretetére.

S ki tudja, hány „mathiász” tanulóból lesz egykor országos döntéseket hozó politikus? Aki tüzzel-vassal küzdeni fog a környezet óvásáért, a korszerű öntözési technikák elterjesztéséért, támogatásáért vagy a Duna-Tisza-csatorna és az alföldi víztárolók megépüléséért.

Ami pedig a jelent illeti: az iskolakert kialakításához sok munkával vagy pénzzel hozzájárult, katonatelepi szülőknek már természetes, hogy ebben az iskolában egy kivételes nevelési módszer is folyik. Annyira magától értetődő számukra, hogy nem is jut eszükbe ezért is köszönetet mondani: az intézményvezetőnek, a tanári karnak, a nyári szünet alatt a növényeket locsoló karbantartónak és a sok-sok támogatónak.

Én köszönöm a szülők és a magam nevében.

Miért kell, miért jó komposztálni?

Itt az ősz, folyamatosan hullajtják leveleiket a fák. A kiskert tulajdonosoknak szinte naponta gereblyézni kell, az avart összegyűjteni. Mibe? Zsákokba! Amelyeket aztán kitesznek a ház elé, hogy a hulladékszállítók elvigyék, mint a háztartási szemetet.

Pedig a lehullott levél nem szemet, hanem kiváló komposztanyag. A legolcsóbb, gyakorlatilag egy fillérbe sem kerülő tápanyag lehet belőle. Mára megváltozott a mezőgazdasági termelés, egyre kevesebb a háztáji kertekben tartott haszonállatok száma. Egyre nehezebb és egyre drágább jó minőségű állati trágyát beszerezni. Éppen ezért érdemes saját kezűleg elkészíteni a szükséges talajerő utánpótlást. Ehhez nem kell mást tennünk, mint felhasználni azt, ami amúgy is bosszant bennünket: a háztartásokban keletkezett szerves hulladékot, a kertben levágott fűvet vagy lehullott faleveleket.

Sokan úgy vélik, a komposztládák túl sokba kerülnek. Fajtája válogatja, de barkácsolni szerető emberek pl. raklapokból, ház körül elfekvő deszkákból, tetőlecekből maguk is összeállíthatják. Ám ez sem feltétlenül szükséges.

Jelöljük ki a kert egyik sarkában egy lehetőleg árnyékos helyet. Itt halmozzuk fel, rakjuk egymásra a lenyírt fűvet, a zöldborsó és zöldbab szárát, a fák zöld nyesedékeit, az összegyűjtött faleveleket, a konyhai és egyéb szerves

legyen – 3-4 hónap alatt bomlásnak indul. Ekkor keverjük át a komposztanyagot. Így több levegőhöz juttatjuk a szerves anyagot és ezzel elősegítjük a bomlás folyamatát. Az őszerakástól számított egy év múlva a komposzt egységes

dését gátló vegyület van. Nem szabad a komposztba rakni a már felmagzott gyomnövényeket, mert a magvak a talajba jutva újra gyomosítanak. Tilos a komposztba keverni gombás betegségekkel vagy vírussal fertőzött növényi részeket is.

hulladékot (mikor mi akad). A szerves anyagot rétegesen rakjuk egymásra. Minél végyesebb az alapanyag, annál gyorsabb lesz a bomlási folyamat.

A komposztálható hulladékot körülbelül 1,5 méter magasságig halmozzuk fel, majd vékony földréteggel fedjük be. A szerves hulladék - különösen, ha állandóan gondoskodunk arról, hogy nyirkos

földnemű anyaggá válik, ami a gyümölcsösben rostátlanul is kiszórható. Virágoskertbe célszerű a komposztot megrostálni, hogy az el nem bomlott, nagyobb darabok fennakadjanak. Ezek visszakérülhetnek a komposztáló helyre vagy a gyümölcsfák alá.

Figyelem! Nem kerülhet a komposztba a dió- és a vadgesztenyefák lombja, mert a bennük a növények növeke-

A felmérések szerint hazánkban évente fejenként átlagosan 65 kg élelmiszer-hulladékot „termelünk” a háztartásokban. Ezek bő harmadát olyan élelmiszer részek teszik ki, amelyek komposztálhatók: zöldség- és gyümölcsbőr, kávézacc vagy tojáshéj. Ha ezek a hulladékok a szemetes helyett a komposztra kerülnek, azzal sokat teszünk a környezetünkért.

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK KATONATELEPIEKNEK

Általános segélyhívó telefonszám (éjjel-nappal): 112
(továbbra is hívható a 104 (mentők), 105 (tűzoltók)

és a 107 (rendőrség) telefonvonala

Katonatelepi Polgárőrség telefonszáma: +3630 621 6029

Egészségügyi problémákkal kapcsolatos információk

Egészségügyi Központ:

Kecskemét, Katonatelep, Zsigmond Ferenc u. 25/A

Tel.: +3676 76 471 428

Felnőtt háziorvos: dr. Serfőző Katalin

Tel.: +3630 358 7967 Rendelő: +3676 471428

Rendelési idő:

hétfő, szerda, péntek: 8–12 óráig, kedd, csütörtök: 13–17 óráig

e-mail: katonatelep.recept@gmail.com

Gyermeorvos: Dr. Svorenj Gábor +3676 471 053

Rendelési idő: hétfő, szerda, péntek: 8:00–12:00

kedd, csütörtök: 14:00–18:00

e-mail: katonatelep.rendelo@alapellatas.hu

Csecsemőtanácsadás: előre egyeztetett időpontban

Telefon: +3630 083 4160

Védőnői szolgálat: Pék Barbara +36 30 083 4160

Rendelési idő: szerda, péntek: 08:00–09:00,

csütörtök: 08:00–10:00

e-mail: vn-kecskemet21@kmk.hu

Katonatelepi Fiókgyógyszertár:

Kecskemét, Katonatelep, Zsigmond F. u. 25/A

Tel.: +3676 323 188 Nyitvatartási idő: hétfő, szerda, péntek:

8–13 óráig, kedd, csütörtök: 13–18 óráig

Dr. Fekete Gábor önkormányzati képviselő +3670 313 4372

Kecskemét–katonatelepi üzletek, boltok:

Borka pékáru bolt, Ezüstfenyő utca 1.

Önért 1. Élelmiszerbolt / CBA, Kecskemét

Katonatelep, Lugas sor 52.

Tel.: +3630 769 8259

Önért 2. Élelmiszerbolt / CBA, Kecskemét

Katonatelep, Mályva u. 37.

Nyitvatartás: hétfőtől péntekig 6–18, szombat 6–12,

vasárnap 6–11 óráig Tel.: +3630 769 7370

KTSE Balla Krisztián, e-mail: katonatelepise@gmail.com

Kattints a Katonatelepi közgyűk internetes oldalára: www.katonatelep.hu